

fri for at svare til et derpaa rejst Laan, der overstiger det forbodmedes Værdi, kan derhos ikke gøres gældende, naar det, som i §§ 7 og 54, 2det Stykke, fastholdes, at Redere og Ladningsejere kun hæfte med henholdsvis Skib med Fragt og Ladning for de af Skipperen i denne hans Egenkab indgaaede Forpligtelser, og at det kun er Skipperen, der kan stifte Bodmerilaan, hvorom mere nedenfor. Bestemmelsen i D. L.s 4—5—6 om Retten for Skipperen til at abandonnere Skibet, naar det tages eller arresteres, er ubeladt, fordi den anses som ganske upraktisk, og naar der ikke i Lovforslagets 6te Kapitel findes Bestimmelser svarende til D. L.s 4—5—4 og 8 angaaende Forholdet mellem flere Bodmeribreve, Bodmerikreditors tinglige Ret m. m., er dette begrundet deri, at Lovforslaget har et almindeligt Kapitel, nemlig det 11te, om Søpanteret og Søforbringens Præscription, hvor det fornødne herom siges.

I Lovforslagets §§ 174—176 fremstilles først Begrebet om Bodmeri og Betingelserne for dets Optagelse. Det, som karakteriserer et Bodmerilaan, er ifølge § 174 dels, at det optages af Skipperen i Nødstilfælde i det Djemed derved at blive sat i Stand til at fortsætte Rejsen eller at bevare Ladningen eller at befordre denne videre, dels at der for Laanet gives Sikkerhed i Skib, Fragt eller Ladning, med Søpanteret efter det 11te Kapitel, og at Kreditor kun kan holde sig til dette Pant efter Rejsens Slutning, saaledes som det da befindes, og altsaa fortaber sin Fordring, naar det er forgaaet. Det er kun Skipperen — eller den, der træder i hans Sted —, som kan optage Bodmerilaan eller forbodme, altsaa hverken Rederne eller Ladningsejerne; dette følger af, at Bodmeri kun kan stiftes i Nødstilfælde, til Rejsens Fortsættelse m. v., under Omstændigheder, hvor det særligt er Skipperens Pligt at træffe de fornødne Foranstaltninger. Er Skibet paa Hjemstedet og der behøves Penge for at Skibet kan begynde sin Rejse, maa det være Rederiets Sag at staffe de fornødne Midler, eventuelt ved Laan mod Pant i Skibet paa sædvanlig Maade; der er her ingen Grund til at indrømme det overordentlige Nødmiddel, Laan paa Bodmeri. Mere kunde tale for at give Rederiet Ret til at optage Bodmerilaan, naar Skibet paa Rejsen kommer i Nød og Skipperen telegraferer hjem efter Penge, men Rederiet ikke kan staffe dem paa anden Maade; det kunde synes at være en blot Formsag i saadant Tilfælde at tvinge Rederiet til at lade Optagelsen af Bodmerilaan foregaa igennem

Skipperen. Hertil maa imidlertid erindres, at det ikke gaar an at give Reglen saaledes, at baade Skipper og Rederi kan stifte Bodmerilaan; derved vilde al Sikkerhed tilintetgøres, idet den, der paa et fremmed Sted maatte give Skipperen Laan paa Bodmeri, da ikke kan vide, om ikke Rederiet har stiftet saadant Laan paa Hjemstedet, og omvendt. Det maa kun være een, der kan forbodme, og det maa da — i alles, ogsaa Rederiets egen, Interesse — være Skipperen, hvem denne Myndighed tillægges, idet det netop er ham, der i mange og vel de fleste Tilfælde har Brug for den hurtige, overordentlige Nødhjælp. At Skipperen er Reder eller Medreder, ubeluffer ham naturligtvis ikke fra at forbodme, men det er da i Egenkab af Skipper han gør det. — Hvad ovenfor er sagt gælder ogsaa Forholdet mellem Skipper og Ladningsejer med Hensyn til Ladningens Forbødning. — Det maa fremdeles bemærkes, at den Skipperen i § 174 givne Beføjelse til at optage Bodmerilaan ikke er indskrænket til de Tilfælde, hvor Skibet befinder sig i Udlandet eller en anden dansk Havn end Hjemstedet; ogsaa paa dette kan ingen anden end han forbodme, men han maa ogsaa der i og for sig have Beføjelse til at gøre det, naar Betingelserne for et saadant Laans Optagelse iøvrigt ere tilfede, saaledes som udtalt i Pl. af 16. Decbr. 1840. En anden Sag er det, at Skipperen ikke der bør stifte saadant Laan, saa lidt som andre Laan, uden i Overensstemmelse med § 48 at indhente Rederiets Billigelse deraf, og at Undblælsen af at gøre dette kan paadrage ham selv Ansvar overfor Rederiet, om end Laanet lige fuldt maa anses gyldigt i Forhold til Laangiberen.

Medens de med Hensyn til Djemedet i § 174 brugte Udtryk „til Rejsens Fortsættelse eller Ladningens Bevaring eller Viderebefordring“ formentlig ikke trænge til nogen nærmere Forklaring, turde der være Anledning til at gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Fordringen om, at der skal foreligge et Nødstilfælde. Herunder indbefattes dels, at der er Nødvendighed for at afholde ekstraordinære Udgifter, nærmest som Følge af et Skibet eller Ladningen tilstød Havari, dels at Skipperen ikke har de fornødne Penge til at bestride disse Udgifter og ikke i rette Tid kan faa dem ved at henvende sig til Rederiet eller dets Agent paa Stedet, eller paa anden læmpeligere Maade. Der er imidlertid her Anledning til at skelne imellem Skipperens Beføjelse overfor Rederiet til at stifte Bodmerilaan, og hvad der udtræves for, at Laangiberen kan hæbde Gyldigheden af et saadant i Forhold til sig.